

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **H. R.**,

oskarżonego z art. 216 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 28 maja 2025 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 15 kwietnia 2024 r., sygn. akt V Ka 415/24,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim

z dnia 4 sierpnia 2023 r., sygn. akt II K 1301/18,

- 1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy pkt. II wyroku Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z dnia 4 sierpnia 2023 r., sygn. akt II K 1301/18, i w tym zakresie, na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., umarza postępowanie;**
- 2. kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa;**
- 3. zarządza zwrot oskarżonemu uiszczonej opłaty od kasacji w kwocie 450 (czterystu pięćdziesięciu) złotych;**

4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu uzasadnionych wydatków strony związanych ze sporządzeniem i wniesieniem kasacji przez obrońcę ustanowionego z wyboru.

Kazimierz Klugiewicz Marek Pietruszyński Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2023 r., sygn. akt II K 1301/18, uznał oskarżonego H. R. za winnego przestępstwa z art. 216 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę grzywny oraz uniewinnił go od zarzutu popełnienia występku z art. 190a § 1 k.k.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który – podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania (art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k.; art. 170 § 1 pkt 3 k.p.k.; art. 413 § 1 pkt 2 k.p.k.) oraz wskazując na naruszenie prawa materialnego (art. 216 § 1 k.k.) – wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie od zarzucanego mu przestępstwa z art. 216 § 1 k.k. Takie same zarzut podniósł również oskarżony w osobistej apelacji.

Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2024 r., sygn. akt. V Ka 415/24, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Od powyższego wyroku kasację wniósł obrońca oskarżonego, wskazując na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w związku z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., polegającej na nieuwzględnieniu okoliczności włączającej ścignie, jaką jest przedawnienie karalności przestępstwa z art. 216 § 1 k.k., które nastąpiło w dniu 12 marca 2024 roku. Na podstawie tak sformułowanego zarzutu autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 kwietnia 2024 r., sygn. akt V Ka 415/24 oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z dnia 4 sierpnia 2023 r., sygn.

akt II K 1301/18, w zakresie w jakim doszło do przypisania skazanemu występkowi z art. 216 § 1 k.k., i umorzenie postępowania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej uwzględnienie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej uwzględnienia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W sprawie nie budzi wątpliwości to, że czynu, mającego polegać na znieważeniu pokrzywdzonej K. M. oskarżony miał się dopuścić w dniu 12 marca 2018 r., zaś Sąd odwoławczy wydał wyrok w dniu 15 kwietnia 2024 r., a zatem po ponad 6 latach od dnia zdarzenia tj. po upływie przedawnienia karalności, określonego w art. 101 § 2 k.k. i art. 102 § 1 k.k. Sąd odwoławczy uznał natomiast, że do upływu terminu przedawnienia nie doszło z uwagi na treść art. 15 zzz ust. 6 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (obecnie t.j. Dz.U.2024.340), zgodnie z którym w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie biegnie przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia. Tyle tylko, że uwadze Sądu *ad quem* umknęło to, że powołany przepis został uchylony na mocy art. 46 pkt 20 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U.2020.875), a ustawodawca nie wprowadził wyraźnego przepisu intertemporalnego, który mógłby stanowić normę szczególną względem art. 4 § 1 k.k. Za taką regulację, wbrew temu, co przyjął Sąd II instancji nie można znać art. 68 ww. ustawy, który – jak to już stwierdził Sąd Najwyższy w jednym ze swoich wcześniejszych orzeczeń (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2025 r., II KK 387/24, LEX nr 3815217*) – mógł dotyczyć wyłącznie czynów popełnionych po jego wejściu w życie. Skoro zatem ustawa uchylająca wspomniany art. 15 zzz ust. 6 nie zawierała przepisów intertemporalnych dotyczących tego unormowania, to nie doszło do ograniczenia stosowania ogólnej zasady określonej w art. 4 § 1 k.k.

Z tego względu, stosując najkorzystniejszy stan prawny obowiązujący, z wyłączeniem wspomnianego art. 15 zzz ust. 6 cytowanej ustawy, należy stwierdzić, że w czasie orzekania przed Sądem II instancji upłynął 6-letni termin przedawnienia. W konsekwencji w sprawie wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., co implikowało konieczność uchylenia obu wydanych w sprawie orzeczeń dotyczących występkę z art. 216 § 1 k.p.k. i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, kosztami procesu obciążając Skarb Państwa, na podstawie art. 527 § 4 k.p.k. zwracając oskarżonemu uiszczoną opłatę od kasacji oraz zasądzając na jego rzecz zwrotu uzasadnionych wydatków strony związanych ze sporządzeniem i wniesieniem kasacji przez obrońcę z wyboru. Wysokość tych wydatków określono na podstawie § 11 ust 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U.2023.1935).

[J.J.]

[r.g.]

Kazimierz Klugiewicz Marek Pietruszyński Eugeniusz Wildowicz